

Yttrande

2022-11-10

Regeringskansliet
Kulturdepartementet

Riksarkivets yttrande över betänkandet Vår demokrati – värd att värna varje dag, SOU 2022:28

Riksarkivet har tagit del av rubricerat betänkande och vill lämna följande synpunkter. Riksarkivet har inget att invända mot förslaget om en nationell demokratifunktion, demokratiuppdrag till länsstyrelserna, krav på analys i kommittéer genom ändring i kommittéförordningen (1998:1474) eller att förtydliga skolans demokratiuppdrag. Vi har heller inget att anföra mot förslaget om ökat demokratifokus i myndigheter genom ändring i myndighetsförordningen (2007:515), att det demokratiska uppdraget skrivs in i instruktionen för myndigheter vars verksamhet är central för det demokratipolitiska målet och pilotprojektet (Demokratiintegrering i myndigheter, DiM).

Sammanfattning

Riksarkivet menar att vi är en av de myndigheter som är centrala för det demokratipolitiska målet och att det skulle vara relevant att det demokratiska uppdraget finns inskrivet i vår instruktion¹.

Riksarkivet vill anmäla sig som pilotmyndighet för Demokratiintegrering i myndigheter (DiM). Vi ser att om vi ska kunna arbeta effektivt med de här frågorna så behöver vi extra resurser för det. Om vi inte får det kommer vi att leverera utifrån de förutsättningar vi har.

Kommentarer

Ökat demokratifokus i myndigheter

Riksarkivet har goda förutsättningar att bidra till att uppfylla det demokratipolitiska målet om en levande demokrati som är uthållig, kännetecknas av delaktighet och där möjligheterna till inflytande är jämlika.

Arkiven är en förutsättning för Sveriges demokratiska system. Genom bevarade och tillgängliga arkiv skapas möjlighet till insyn, rättssäkerhet, samt tillgång till samhällsviktig information och vårt gemensamma kulturarv. Riksarkivets uppdrag är att säkerställa samhällets informationsförsörjning idag och i framtiden. Vi är en viktig hörnsten i ett demokratiskt samhälle.

---

¹ Förordningen (2009:1593) med instruktion för Riksarkivet

Riksarkivet menar att vi är en av de myndigheter som är centrala för det demokratipolitiska målet och att det skulle vara relevant att det demokratiska uppdraget finns inskrivet i vår instruktion².

Pilotprojektet Demokratiintegrering i myndigheter (DiM)

Riksarkivet är en viktig aktör i det svenska demokratiska samhället. Utgångspunkten för vår verksamhet finns i tryckfrihetsförordningen (1949:105) som ger alla rätt att ta del av allmänna handlingar. Vårt uppdrag är att säkerställa samhällets arkivinformation och göra den möjlig att använda över tid. Tillgång till kulturarv och autentisk information som kan användas i forskning, rättskipning och för allmänhetens insyn är grundläggande i vårt demokratiska samhälle.

Vi har en bred kontaktyta till olika delar av befolkningen och samhället varje dag genom våra läsesalar, vår programverksamhet med till exempel digitala lunchföredrag, visningar, konferenser, seminarier och digitala användarmöten via vår söktjänst, beställningsformulär och webbformulär.

Riksarkivet har som uppdrag att ha nationell överblick över hela arkivsektorn. Vi har rådgivningsverksamhet och utövar tillsyn gentemot statliga myndigheter, samarbete med Sveriges Kommuner och Regioner, SKR samt den enskilda arkivsektorn och Svenska Arkiv i Samverkan för Synlighet, SASS, ett organ för landets arkivföreningar.³

Riksarkivet vill anmäla sig som pilotmyndighet för Demokratiintegrering i myndigheter (DiM). Vi ser att om vi ska kunna arbeta effektivt med de här frågorna så behöver vi extra resurser för det. Om vi inte får det kommer vi att leverera utifrån de förutsättningar vi har.

Beslut i detta ärende har fattats av riksarkivarien Karin Åström Iko, efter föredragning av arkivarien Kerstin Söderman. Vid ärendets slutliga beredning har även programansvarige Andréa Grängsjö och förste arkivarien Claes Westling deltagit.

Karin Åström Iko

Kerstin Söderman

---

² Förordningen (2009:1593) med instruktion för Riksarkivet

³ <https://riksarkivet.se/om-oss>